

The image shows the interior of the Dutch Senate chamber (Senaat), a grand, ornate hall with a high, vaulted ceiling and numerous columns. The room is filled with people seated at long, dark wooden desks arranged in a semi-circle. The walls are decorated with framed portraits of historical figures. The floor is covered in a red carpet with a circular pattern. The overall atmosphere is formal and historical.

2015

de nieuwe
SENAAAT

De Senaat is hervormd.

De *zesde staatshervorming* is een nieuwe stap in de federalisering van België. De gevolgen voor de Senaat zijn ingrijpend.

Ontdek in deze folder de nieuwe rol en samenstelling van de Senaat.

De Senaat evolueert mee met de federale staat

©KIK-IRPA, Brussel

1831 België is een eenheidsstaat.
De senatoren worden rechtstreeks verkozen, maar alleen wie veel grondbelasting betaalt, is verkiesbaar. De Senaat vormt een conservatief tegengewicht voor de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Beide assemblees hebben dezelfde bevoegdheden.

1894 Voortaan maken ook provinciale senatoren deel uit van de Senaat.

1993 België wordt officieel een federale staat. De Senaat evolueert mee. De provinciale senatoren verdwijnen.

De Senaat bestaat uit 40 rechtstreeks verkozen senatoren, 21 gemeenschapssenatoren die aangewezen worden uit de gemeenschapsparlementen en 10 gecoöpteerde senatoren.

De Senaat krijgt specifieke bevoegdheden: hij betreft de deelgebieden bij het federale beleid, onderzoekt brede maatschappelijke vragen en waakt over de kwaliteit van de wetgeving.

2014 De zesde staatshervorming hervormt de Senaat opnieuw. De rechtstreeks verkozen senatoren verdwijnen. De meeste senatoren worden voortaan aangewezen door en uit de deelstaatparlementen.

De Senaat wordt op het federale niveau *de assemblee van de deelstaten*.

60 SENATOREN

★ 50 deelstaatsenatoren

★ 10 gecoöpteerde senatoren

België is een federale staat

België is een *federale staat* die bestaat uit 3 *Gemeenschappen* (de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige) en 3 *Gewesten* (het Vlaams, het Waals en het Brussels).

Naast de federale staat heeft elk van deze *deelstaten* eigen bevoegdheden waarover hij zelf beslist. In een federaal land worden niet alleen wetten gemaakt die voor het hele land gelden. De verschillende deelstaten vaardigen ook hun eigen wetgeving uit.

3 Gemeenschappen

- ◆ de Vlaamse Gemeenschap
- ◆ de Franse Gemeenschap
- ◆ de Duitstalige Gemeenschap

3 Gewesten

- ◆ het Vlaams Gewest
- ◆ het Waals Gewest
- ◆ het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De federale assemblee van de deelstaten

In België zijn er twee federale wetgevende assemblees:
de Kamer van volksvertegenwoordigers en de *Senaat*.

De Kamer telt 150 rechtstreeks verkozen leden en belichaamt de democratische legitimiteit.

Kamer van volksvertegenwoordigers
DEMOCRATISCHE legitimiteit
vertegenwoordiging van alle **BURGERS**

De *Senaat* is de *assemblee van de deelstaten* (dit zijn de gemeenschappen en gewesten). In de Senaat werken verkozen vertegenwoordigers van de deelstaatparlementen mee aan de *federale besluitvorming* of nemen er een standpunt over in.

De Senaat telt 60 leden en belichaamt de *federale legitimiteit*.

Senaat
FEDERALE legitimiteit
vertegenwoordiging van alle **DEELSTATEN**

Senaat

Vlaams Parlement

Parlement van de Franse Gemeenschap

Waals Parlement

Brussels Parlement

Parlement van de Duitstalige Gemeenschap

Samenstelling

De Senaat telt *60 senatoren*.

De *deelstaatsparlementen* vaardigen in totaal *50* van hun *leden* af naar de Senaat: 29 voor het Vlaams Parlement aangewezen uit het Vlaams Parlement of uit de Nederlandse taalgroep van het Parlement van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, 10 voor het Parlement van de Franse Gemeenschap, 8 voor het Parlement van het Waalse Gewest, 2 voor de Franse taalgroep van het Parlement van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en 1 voor het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap.

De verkiezingsresultaten voor de gemeenschaps- en gewestparlementen bepalen de zetelverdelingen.

Door deze *deelstaatsenatoren* kunnen de deelstaten met elkaar en met de federale overheid in *dialogoog* treden.

Deze 50 *deelstaatsenatoren* wijzen, op grond van de verkiezingsresultaten van de Kamer, *10* senatoren aan. Dat zijn de *gecoöpteerde senatoren*.

Sommige wetten vereisen een bijzondere meerderheid. Daartoe worden de senatoren ingedeeld in een Nederlandse en een Franse taalgroep.

Maximum 2/3de van de senatoren zijn van hetzelfde geslacht.

60 SENATOREN

50 deelstaatsenatoren

29N

Vlaams Parlement
+ Nederlandse
taalgroep van het
Brussels Parlement

10F

Parlement
van de Franse
Gemeenschap

+

8F

Parlement
van het
Waalse Gewest

+

2F

Franse
taalgroep van het
Brussels Parlement

1D

Parlement
van de Duitstalige
Gemeenschap

20F

10 gecoöpteerde senatoren

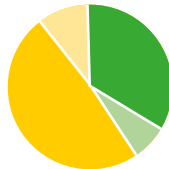
6N

4F

N = Nederlandstalig
F = Franstalig
D = Duitstalig

N taalgroep: 35

- 29 deelstaatsenatoren
- 6 gecoöpteerde senatoren

F taalgroep: 24

- 20 deelstaatsenatoren
- 4 gecoöpteerde senatoren

Bevoegdheden

De Senaat is, samen met de Kamer, *ten volle bevoegd* voor de *Grondwet* en de *wetgeving over de organisatie en de werking van de instellingen van de federale staat en van de deelstaten*.

De Senaat stelt *informatieverlagen op*, in het bijzonder wanneer een regel invloed heeft op die van een ander bevoegdheidsniveau (Staat, Gemeenschappen, Gewesten). In de informatieverlagen wordt nagegaan hoe moet worden samengewerkt om bijvoorbeeld de gelijkheid van mannen en vrouwen te versterken, de Europese regelgeving vlotter te laten opnemen in Belgisch recht, het meeouderschap wettelijk te regelen, kinderarmoede te bestrijden of te komen tot de betere afstemming van het openbaar vervoer.

Nog steeds in de federale logica, *bemiddelt* de Senaat in eventuele *belangenconflicten* tussen de verschillende parlementen van het land.

Via hun vertegenwoordigers in de Senaat hebben de deelstaten ook toegang tot *internationale parlementaire organisaties*.

Net als de andere parlementen waakt de Senaat erover dat de Europese Unie geen initiatief neemt over een thema dat beter op een ander niveau behandeld wordt. Dit is het principe van de *subsidiariteit*.

De senatoren nemen deel aan de *federale besluitvorming*.
Ze behartigen hierbij de *belangen van de deelstaten*.

Dank voor uw bezoek

Meer weten over de Senaat:

www.senaat.be

02/501 79 10

info@senate.be

Een gratis bezoek boeken:

02/501 73 55

bezoek@senate.be

